

ivn natuur
educatie
Groene Opkikker

Algemene informatie

IVN – Instituut voor Natuur, Educatie en Duurzaamheid

IVN is een landelijke organisatie met ±180 plaatselijke afdelingen. Het doel van het IVN is de betrokkenheid van mensen bij de natuur en milieu te vergroten, gericht op een duurzame samenleving. Een middel om dit te bereiken is natuur en milieu educatie.

Voor Woerden en omgeving zet een groot aantal vrijwilligers zich daarvoor in door bijvoorbeeld wandelingen en presentaties te organiseren.

Wilt u dit werk steunen, wordt dan donateur voor € 16,00 per kalenderjaar. U ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar. Wilt u meehelpen, staat het lidmaatschap open voor € 20,00 per jaar. Als gezin met meer dan 2 leden betaalt U €25,00. U ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar en het landelijk blad van het IVN Mens en Natuur.

Als je jonger bent dan 18 jaar kan je lid worden van de Jeugdgroep. Je betaalt € 12,50 per jaar en ontvangt onze 'Groene Opkikker' 3 maal per jaar.

Voor meer informatie kunt u mailen naar info@ivn-woerden.nl
Voor informatie zie www.ivn.nl/woerden of onze facebookpagina.

Verdere gegevens treft u op de laatste pagina aan.

Colofon

Groene Opkikker

Digitale informatie
Afd. IVN-Woerden en omgeving.

No. 2019 – 2

Redactie

Joke van Aarst-Volkers
Janny Kruitbosch-Vulpen
Wout Nagel

Vivian van Deel

De redactie verandert soms iets in uw tekst, doel: meer leesplezier.

Redactieadres

v. Hogendorpstraat 7
3445 CG Woerden
Tel. 0348 41 57 88

E-mailadres

javolkers66@gmail.com
janny51.kruitbosch@gmail.com
w.nagel@gmail.com
vivian_boers@hotmail.com

Foto's

Redactie
(tenzij anders vermeld)
www.ivn.nl/woerden

Kopij vóór 30 augustus 2019

3 Redactie

3 Lentekriebels
3 Nieuwe leden

4 Bestuur

4 Stand van zaken
4 Even voorstellen

5 Agenda

5 Juni tot en met september

7 Interview

7 Dick Staal Lintje

8 Natuurkoffer

8 Vrijwilliger gezocht

9 Vogelkijkgroep

9 Verslag activiteiten

10 Van en door leden

10 Bloementuin

11 Column

11 Buitenkind

12 InBredius

12 Expositie

13 Jeugdnatuurgroepen

13 Buitenbanjers/Plus
13 Januari t/m april

19 Gidsenwerkgroep

19 Gidsen komen naar je toe

21 Voor u gelezen

21 Mezensterfte

22 Nieuws uit IVN-land

22 Tiny Forest
22 Nationale bijtelling
22 IVN webwinkel

23 Om te onthouden

23 Handige websites

25 NatuurNetNieuws/J

25 Eenstijlige Meidoorn
25 Fluiten
25 Het jaar van de Egel

26 Organisatie

26 Bestuur
26 Coördinatoren
26 Leden/Donateurs

Van de redactie

Lentekriebels

Dit is de tweede uitgave van de Groene Opkikker dit jaar. Als redactie is elke keer weer een flinke opgave om stukjes te ontvangen of zelf iets te bedenken, maar we zijn weer trots op het resultaat. We hopen dat u weer interessante artikelen tegenkomt.

Vanuit het bestuur deze keer een bijdrage van bestuurslid Gerrie en ook een persoonlijke bijdrage van haar. Gerrie is sinds vorig jaar maart actief bij het secretariaat en houdt zich voornamelijk bezig met de notulen en de agenda van de vergaderingen. Dat is op zich al een hele klus.

Nieuw in deze editie is een interview met een IVN'er. Vivian en Wout interviewden Dick Staal, een gewaardeerd IVN-lid en sinds Koningsdag drager van een lintje.

Zoals altijd heeft ook Arwin weer een bijdrage geleverd namens de Vogelkijkgroep; altijd leuk om te lezen wat ze de afgelopen tijd hebben gedaan.

Vivian heeft een stukje gemaakt over de aangelegde bloemenweide in Molenvliet waar ze zelf bij betrokken is geweest. Daar levert IVN dus een bijdrage aan, om de levenscyclus in stand te houden. Natuurlijk ook dit keer weer een leuke column van Romy. Zij is weliswaar uit het bestuur gestapt wegens drukke werkzaamheden en een te volgen opleiding, maar heeft beloofd om haar column te blijven schrijven. Daar zijn we als redactie blij om.

De maandelijkse verslagen van de Buitenbanjers zijn natuurlijk ook weer te vinden, met dank aan André. Het artikel over de mezensterfte is zeer actueel; ook in andere media wordt hier aandacht aan besteed.

Voor u gelezen bevat een item over Tiny Forest, waarvoor Woerden genomineerd was. Maar heeft deze helaas niet toegewezen gekregen. Buurgemeente De Ronde Venen krijgt drie stuks, al is nog niet bekend waar precies. Toch is het mogelijk in Woerden Tiny Forests te realiseren, dit staat uitgelegd in deze Groene Opkikker.

Tot slot, de overgenomen artikelen uit NatuurNetNieuws, over het jaar van de Egel en de Meidoorn, mag u niet missen.

De volgende kopijdatum is 30 augustus, we zien uw bijdrage graag tegemoet.

Veel leesplezier en groet van de redactie.

Nieuwe leden

Buitenbanjer, Tibbe van Zandvoort
Lid, mv J. Baijer,
Huisgenootlid, M.E. Nagel-van der Baan

Welkom bij IVN Woerden.

Bestuur

Stand van zaken

Afgelopen maanden heeft het bestuur zich onder andere bezig gehouden met:
Organiseren van de Algemene Leden Vergadering. (ALV)
Belangrijke punten hieruit waren:

Bestuurssamenstelling

André van Kleinwee en Gerrie Epping zijn ad interim vorig jaar aan het bestuur toegevoegd. De leden zijn in de Algemene ledenvergadering akkoord gegaan om André van Kleinwee te benoemen als voorzitter en om Gerrie Epping als bestuurslid toe te laten treden aan het bestuur.

Tevens was de termijn van 3 jaar voorbij voor Wout Nagel als secretaris aan het bestuur. De leden zijn ook akkoord gegaan dat Wout in het bestuur aanblijft.

Romy Spruit heeft haar bestuurstaken neergelegd. Zij kon dit niet meer combineren met haar gezin met jonge dochter, opleiding, incl. stage en haar werk. Zij wil wel bij het IVN betrokken blijven. Zij heeft aangegeven dat het een leerzame en ook een heel leuke ervaring was om deel te nemen in het bestuur.

Contributieverhoging

Omdat de afdracht aan het landelijk IVN verhoogd is, heeft het bestuur aan de vergadering gevraagd om akkoord te gaan met een contributieverhoging van 2 euro in 2020 voor zowel leden als donateurs.

De vergadering is hiermee akkoord gegaan.

Vaststellen gewijzigde statuten

Na veel voorbereidend werk zijn in de ALV de gewijzigde statuten met algemene stemmen goedgekeurd.

Inmiddels heeft het bestuur ook alle benodigde documenten aan het landelijk bestuur doen toekomen en heeft dit inmiddels de notaris gepasseerd. Hiermee zijn de statuten nu officieel gewijzigd.

Lezing

Ook is er door het bestuur een lezing georganiseerd over duurzaam tuinieren. Deze lezing is door de aanwezigen als zeer leerzaam en onderhoudend ervaren. De komende tijd zal het bestuur zich, behalve met alle lopende zaken, ook bezig gaan houden met het aanpassen van het huishoudelijk reglement en beleidsplan.

Nieuw bestuurslid gezocht:

Het vertrek van Romy Spruit betekent dat er een vacature is ontstaan in het bestuur. Bent u geïnteresseerd dan horen wij dat graag. Het bestuur vergadert 1 x per maand m.u.v. de maanden juli en augustus. De taken worden in het bestuur verdeeld op grond van kennis en interesse en de beschikbare tijd.

Gerrie Epping

Even voorstellen

Mijn naam is Gerrie Epping.
Al een heel lange tijd was ik donateur van het IVN afdeling Woerden. Inmiddels ben ik lid geworden en sinds maart vorig jaar actief in het bestuur.

Ik ben niet actief in een van de werkgroepen; ik geniet van alles in de natuur en ik vind het fijn om door het IVN nog meer bij de natuur betrokken te raken.

De slogan van het IVN: **Beleef de natuur** is mij dan ook uit het hart gegrepen en wil ik deze gelegenheid aangrijpen om te laten weten hoe ik de natuur beleef:

Op een van de eerste mooie lentedagen, al jaren geleden, moest ik voor mijn werk huisbezoeken doen in Utrecht. Ik ging een trein eerder weg om nog even wat rond te kunnen fietsen.

Eerst naar de Nieuwe Kade om daar via de singel richting Wilhelminapark te gaan. Het was prachtig, al het jonge groen en zo vroeg op de morgen was alles nog heerlijk fris en buiten de doorgaande routes ook nog rustig.

Na mijn eerste bezoek ging ik verder richting Tolsteeg en om nog even verder te kunnen genieten van de natuur en de stad reed ik via de Maliebaan weer langs de singel om bij de sterrenwacht nog even een stukje museumkwartier door te gaan.

Oeps... daar kwam ik vast te zitten in de Twijnstraat.

In deze smalle straat stond een grote bestelauto met de deur van het rechterportier wijd open en daarmee was de doorgang geblokkeerd. De chauffeur zat in de auto, zo te zien lekker op zijn gemak. De auto stond precies voor de ingang van de banketbakker.

En... een paar tellen later kwam uit die winkel de bijrijder van de bestelauto met twee ijsjes in zijn hand.

"Ach, kun je er niet door meissie" zei hij en gaf een van de ijsjes aan mij.

En het andere ijsje aan de chauffeur.

Daarna ging hij terug de winkel in om een ijsje voor zichzelf te halen.

Genietend van mijn ijsje wachtte ik tot de auto daarna weer verder reed.

Hoe mooi kan een werkdag soms zijn!

Agenda

Juni

15 juni - Slootjesexcursie Beekhoeve

Komen jullie slootdiertjes zoeken? Op 15 juni is de open dag op de Beekhoeve en liggen er spullen klaar om op watersafari te gaan. Mensen die mee willen helpen zijn zeer welkom, graag opgeven bij Otto van der Laan, telnr. 06-24515644.

Augustus

24 augustus - Vleermuizenexcursie

In het Linschoterbos gaan we op zoek naar vleermuizen! Van 20.00-22.00 nemen de gidsen je mee. Meer informatie bij Peter Mouthaan: mouthaan42@ziggo.nl.

September

2 september - Excursie paddenstoelenwerkgroep IVN – KNNV Woerden

De paddenstoelenwerkgroep IVN – KNNV Woerden organiseert een excursie in het Amsterdamse Bos olv Sylvia Klerx en Carina Wassenaar. Meer informatie via paddenstoelen@woerden.knnv.nl.

17 september - Excursie paddenstoelenwerkgroep IVN – KNNV Woerden

De paddenstoelenwerkgroep IVN – KNNV Woerden organiseert een excursie op de Hoge Veluwe olv Bert Spit. Tijd is nog onbekend. Meer informatie via paddenstoelen@woerden.knnv.nl.

RDK Boomverzorging en Tuinonderhoud

- Boomverzorging
- Boom veiligheids inspecties en advies
- Vel rooi en bos werkzaamheden
- Tuin aanleg en onderhoud

Robert de Koning- waarder
www.rdkboomverzorging.nl

 Rdkboomverzorging

06-24920317

Interview

Werverdiend lintje voor Dick Staal

Vrijdag 26 april 2019 was een zeer bijzondere dag voor Woerdenaar en IVN'er Dick Staal. Hij kreeg namelijk uit handen van burgemeester Molkenboer een lintje opgespeld en mag zich nu Lid in de Orde van Oranje-Nassau noemen. En dit is meer dan verdiend, want Dick heeft zich afgelopen jaren op allerlei manieren belangeloos ingezet voor anderen.

Passie voor voedsel

Dick vult zijn vrije tijd met verschillende vrijwilligersklussen. Een daarvan is koken in Inloophuis 't Centrum. Dit Inloophuis bestaat al 26 jaar en biedt voor veel alleenstaanden een gezellige plek om anderen te ontmoeten. Vier dagen per week staat er een driegangen diner klaar, gekookt door vrijwilligers. Dick is een van deze kookvrijwilligers en maakt met veel plezier twee keer per maand lekkere gerechten. Dit doet hij onder andere met groenten en fruit van zijn eigen moestuin. Ook aan de toetjes wordt veel zorg besteed, iets waar Dick alles van weet. Zijn hele werkende leven (tot 2007) heeft hij met voedingsmiddelen gewerkt. Na een studie levensmiddelentechnologie in Den Bosch startte hij direct bij Nederlandse Melkunie. Al snel werd hij productontwikkelaar voor kant-en-klare toetjes, toendertijd een nieuw concept in Nederland. Onder de vlag van Mona ontwikkelde Dick en zijn collega's vla en pudding. En nu nog steeds maakt hij nog graag lekkere toetjes.

Werken in de natuur

Naast de toetjes maakt Dick elk jaar erwtensoepp voor de Koeiemart. Ook jam staat altijd op het menu. Van alle aalbessen, aardbeien, kruisbessen, frambozen, kersen en pruimen van zijn eigen moestuin worden de lekkerste potten jam gemaakt. Deze geeft Dick aan 't Inloophuis waar ze vervolgens worden verkocht om zo nieuwe kookspullen aan te schaffen. Mooi! Als Dick niet op zijn eigen moestuin is te vinden, is hij wel op Landgoed Bredius aan het werk. Hij is zowel bij Stichting Landgoed Bredius vrijwilliger bij de Fruitbomengroep als lid van de Werkgroep Landschapsbeheer van IVN Woerden. Met andere vrijwilligers steekt hij de handen uit de mouwen om bomen te knotten, boomspiegels van nieuw geplante fruitbomen bij te houden en natuurlijk het heerlijke fruit te plukken voor het Oogstfeest.

Grote verrassing

Hoewel dit alles voor Dick heel gewoon is, is zijn inzet voor de maatschappij dus gewaardeerd met een prachtig lintje. Zoals het de bedoeling was, was dit een hele verrassing voor Dick. Zijn vrouw, Joke, had hem verteld dat een goede vriend van hem een lintje zou krijgen. Daar wilde hij natuurlijk graag bij zijn. Aangekomen bij Plein 7 was daar ineens de burgemeester. Hij vertelde dat Dick één van de 11 gedecoreerden van dit jaar was. Na een kopje koffie was het tijd voor de uitreiking waarna er ook nog een lekkere lunch klaar stond. Een bijzondere dag voor een bijzondere man.

Natuurkoffer

Vrijwilliger gezocht

Na 8 jaar met de Natuurkoffer van IVN op stap te zijn geweest langs de verzorgingshuizen van Careyn geef ik de koffer aan het eind van het jaar aan de volgende vrijwilliger, die ook weer kan genieten van het samenzijn met ouderen. De leiding haalt de mensen van de afdeling en zij zitten al met ongeveer 10 personen rond de tafel aan de koffie/thee.

Het is aan te bevelen om met twee vrijwilligers te zijn, zodat de foto's en de bloemen doorgegeven kunnen worden. Vaak is er ook leiding aanwezig.

Er zijn 4 koffers, t.w. Lente- Zomer – Herfst- en Winter.

Vele foto's zijn met tekst en aangevuld met versjes en liedjes van het seizoen.

Ik neem altijd bloemen – takken en vruchten van bomen mee en deze gaan rond de tafel waar dan over verteld wordt.

Er zijn 8 locaties, 3 x een paviljoen en 5 x een locatie voor dagbehandeling.

Eén keer per week gaan we op bezoek, gedurende twee maanden op de dinsdag of donderdag van 10.30 uur of 14.30 uur en duurt ongeveer 75 min. (of andere dagen in overleg)

Ben jij de vrijwilliger die zich hiervoor wil inzetten, neem dan contact op met mij of ga een keer mee en ontdek de gezelligheid en de voldoening waar je je voor inzet.

Voor meer informatie, neem gerust contact op

Cock Le Grand
c.le.grand@hotmail.com

Vogelkijkgroep

Activiteiten afgelopen maanden

Op 24 februari zijn we gestart met onze eerste activiteit van dit jaar: Vogels kijken nabij de kijkwand tussen de Recreatieplas en de Natuurplas. Strategisch opgesteld stonden we gewapend met verrekijkers en telescopen klaar om langswandelend publiek te vertellen over wat we allemaal zagen en ook wat IVN Woerden doet.

Zaterdag 16 maart heeft de Vogelkijkgroep de nestgangen in oeverwaluwwand weer aangevuld met zand. Dankzij NL Doet hadden we 2 extra paar handen. Tevens hebben we wat snoeiwerk verricht (ook bij het kijkscherm). In april kwamen de eerste oeverwaluwen het zand uit de gangen al weer weggraven om aan het eind van de gangen hun nestje te maken.

Op 6 en 20 april zijn er vogeltellingen verricht voor het Sovon project MUS (Meetnet Urbane Soorten).

Zondag 14 april was er bij de Kievit in Harmelen de jaarlijkse workshop vogelzang.

Helaas niet zo goed bezocht als voorgaande jaren, maar wel weer erg leerzaam!

Er waren nog plannen voor een vogelkijkexcursie naar Willeskop, maar deze is door het slechte weer niet doorgegaan net als de excursie van 28 april bij de natuurplas.

Op 19 mei is de Vogelkijkgroep weer present nabij de kijkwand tussen de Recreatieplas en de Natuurplas om samen met de plantenwerkgroep langskomend publiek te vertellen wat er te zien is.

Wist u dat?

Vogels zingen voor vrouw en territorium

De zang wordt gebruikt om het territorium te verdedigen en een vrouwtje te lokken. De meeste zangen bestaan uit een erfelijk deel en een improvisatiedeel (spreeuwen zijn hier sterk in). Door het improviseren en het elkaar nazingen, ontstaan plaatselijk hele vogeldialecten'. Er zijn ook vogels die niet zingen.

Zo kleppert de ooievaar met zijn snavel en roffelt de specht op een boomstam.

Onopvallend of verstoopt: hard zingen!

Onopvallende vogels moeten zich juist kenbaar maken met hun zang en zingen vaak hard, terwijl andere vogels meer imponeren met hun verenkleed. En vogels die in een dichte vegetatie leven en broeden, zingen vaak harder dan vogels in het open veld. Zo is het 'hoempen' van de roerdomp in een dichte rietvegetatie soms op twee kilometer afstand te horen.

Arwin den Boer

Bron: vogelbescherming.nl

Van en door leden

Bloementuin ingezaaid voor de wilde bijen

In de vorige Groene Opkikker kon u lezen over de SantaRun van december vorig jaar. Er is toen een mooi bedrag opgehaald door sportieve Woerdenaren en organisator Rotary Laurium. Met een deel daarvan is op zaterdag 30 maart een grote bloemenweide langs de Molenvlietbaan ingezaaid.

IVN Woerden is ook betrokken bij deze bloemenweide. Er is niet alleen meegedacht over de soort bloemen om daar te zaaien, er is ook financieel bijgedragen door onze vereniging.

Op 30 maart werden kilo's zaad gezaaid door leden van Rotary Laurium, wethouder Bolderdijk en Vivian van Deel namens IVN Woerden. Over een stuk van 2.000 m² werden bijvriendelijke bloemen gezaaid. Hiermee hopen we de wilde bijen meer voedsel te bieden.

Bij de bloemenweide zijn drie borden geplaatst om voorbijgangers meer informatie te geven over de bloemenweide en het belang ervan voor de wilde bijen. De eerste zaden zijn inmiddels al ontkiemd en beginnen te groeien. Gaat u binnenkort ook eens langs?

Rotary
Laurium Woerden

ivn natuur
educatie
Woerden

Bloementuin Molenvliet

Laat de wilde bijen weer zoemen!

Deze bloementuin is niet alleen aangelegd om de wijk op te vrolijken, ook de wilde bijen worden er blij van! In Nederland leven bijna 360 soorten wilde bijen, maar helaas is de helft daarvan bedreigd. En dat terwijl ze heel belangrijk zijn voor onze voedselvoorziening. Ruim 80% van de groenten, fruit en noten die wij eten is afhankelijk van wilde bijen. Zij zijn dus onmisbaar voor de productie van ons voedsel.

Dat het nu niet goed gaat met de wilde bijen komt door gebrek aan voedsel en nestgelegenheid. We hopen met deze bloementuin bijen zoals de rosse metselbij (zie foto), het vosje en de meidoornzandbij te helpen aan voldoende voedsel.

Welke bloemen vind je hier?
Er is een kleurrijk bloemenmengsel gezaaid met veel verschillende bloemen. Deze bloemen zijn heel erg geschikt voor de bijen. Kan jij onderstaande bloemen terugvinden?

He psst! Wist je dat...

... een zandbij soms zijn nest wel een halve meter onder de grond heeft?

... bijna iedereen de honingbij het beste (herkennen)? Maar eigenlijk komt hij in Nederland bijna niet in het wild voor. De honingbij wordt door imkers gehouden in bijenkasten en is daarom niet echt een wilde bij.

... bijen bloemen bezoeken voor hun eigen energievoorziening, maar vooral om voedsel voor hun larven te verzamelen? Min of meer 'per ongeluk' zorgen ze hierbij voor de bestuiving van de bloemen. Wat een geluk voor ons!

Ook jij kan de wilde bijen helpen

Plant in jouw tuin bloemen, planten, bomen en struiken die veel stuifmeel en nectar geven. Het is ook verstandig om niet te vroeg de tuin te snoeien. Sommige bijensoorten overwinteren in uitgebloeide bloemstengels.

Je kunt de wilde bijen ook helpen door een bijenhotel in je tuin te plaatsen. Zij maken hun nesten in smalle gangtjes, zoals gaatjes in bomen of in de grond. Maar ook bamboe is heel geschikt. In de stokjes leggen de bijen hun eitjes met een beetje stuifmeel, vervolgens 'metselen' ze het gaatje dicht. Zorg wel dat je het hotel onder een afdakje op een zonnige plek plaatst.

Laten we zuinig zijn op deze bloementuin. Geniet er van door te kijken en aan de bloemen te ruiken. Maar pluk ze alsjeblieft niet.

Deze bloementuin is aan-
gelegd met hulp van:
Genesius Woerden
Overbeek
Gardendesign
Tuinzie Groep

Tekst en foto Vivian van Deel

Column Buitenkind

Twee jaar geleden liep ik met mijn zwangere buik te dromen over moestuin momenten. Samen met mijn kindje rommelen in de grond. Plantjes planten en samen snoepen van de aardbeien. En daar hoort dan ook het accepteren van gesneuvelde plantjes door goede bedoelingen bij!

Door drukte zijn we dit jaar wat later begonnen met onze moestuin. Thuis hadden we al voorgezaaid, wat in de vensterbank stond te kiemen. Dit was al reuze interessant voor onze kleine spruit. Ze stak haar vingers in de grond en af en toe viste ze een zaadje op. Samen stopten we ze terug in het potje. Later waren de grotere plantjes ook leuk om aan te trekken en te plukken. Tja, accepteren.

Samen de moestuin in om alle stekjes te planten. En wat wil ze daar graag bij helpen. Met haar eigen schepje graaft ze een gaatje waar ik het plantje in kan doen. Wat ze brabbelt klinkt trots en gezellig. Ze dreunt om me heen in de kas, pakt wat grond en legt het ergens anders neer. Tevreden en in haar element. Over een tijdje mogen we de tomaatjes plukken, wat zullen we smullen! En dan hoop ik dat de aardbeien het ook hebben overleefd!

Naast helpen in de tuin is ze niet weg te slaan bij dieren. In mijn vorige stukje schreef ik over haar natuurbeleving op vakantie. Inmiddels is ze voor geen dier bang en blijft het niet bij kijken. Tijdens een bezoek aan mijn stageplek op het Wellantcollege in Montfoort, waar ik lessen geef voor Dierhouderij, maakten we kennis met alle dieren. Het woordje 'bij' is redelijk vaak voorbijgekomen. Ze moest 'bij' de kippen, 'bij' de konijnen, 'bij' de varkens en vooral 'bij' de paarden. Geen hek was hoog genoeg. Ze moest ín hun hok, achter het hek kijken was geen optie! De dieren zijn kinderen gewend, maar toch vond ik het spannend. Maar ze deed alsof ze de dieren al kende, ze liep voorzichtig op hun af met platte, uitgestrekte hand. "Hap, hap", ze wilde ze hooi geven. Ga je gang kind. Dappere meid.

Met haar 1,5 jaar aan levenservaring kan ik haar een echt buitenkind noemen. Haar laarzen staan standaard naast de buitendeur en ook haar jas ligt voor het grijpen. Tijdens het eten aan tafel staart ze naar buiten en zet ze grote ogen op als er iets beweegt in de tuin. "Op! Uit, uit, noenen, buiten!" Als haar eten op is, moet en zal ze naar buiten gaan. Ze wil graag helpen, is niet bang voor modder aan haar handjes en zeker niet vies van een slak, pier of miertje.

Elke dag is een nieuwe ontdekking en we sturen haar een beetje de juiste kant op. Vol vertrouwen en trots laten we haar de grote wereld zien, beschermd maar vrij. Maar nu ze groter en wijzer wordt, neemt ze ook ons mee in haar wereld. Ze pakt je bij de hand en trekt je mee, duikt op haar knieën en wil dat je bij haar komt kijken op de grond. Ze kletst in het rond over alles wat ze ziet, wijzend naar de lucht, op zoek naar een vliegtuig of de vogels. Ze is leergierig en open, bekijkt de wereld op haar manier en laat ons er mee kennis maken. Vanaf nu wordt het een samenwerking. Nu 'vertelt' ze ook aan mij haar verhalen over haar natuurbeleving.

When she's happy, we're happy!
Lieve groet van Romy en Evy Spruit

FOTO-EXPOSITIE

**GRATIS
TOEGANG**

Werkers op het landgoed

over de vele vrijwilligers die zich inzetten
voor het Landgoed Bredius

Kijk ook op
www.inbredius.nl of op
www.landgoedbredius.nl

NME CENTRUM

IN BREDIUS

Kievitstraat 42, 3443 BG Woerden

VAN 14.04 TM 22.06 2019
open op woensdag en zondag
van 13 tot 16 uur

NME Centrum InBredius • Kievitstraat 42, 3443 BG Woerden • tel. 0348 425585 • www.inbredius.nl

Jeugdnatuurgroepen

Buitenbanjers januari

Een nieuw jaar met weer nieuwe activiteiten. Zaterdag 5 januari was het thema 'bomen' maar we zijn eerst gestart met het bekijken van de DVD met de jaaractiviteiten 2018. Hierna hebben we een hoogtemeter gevouwen om buiten bomen mee op te meten. Na het meetwerk hebben de Buitenbanjers van verschillende bomen een afdruk van de schors gemaakt. Daar waren mooie kunstwerkjes bij. Om te weten hoe oud een boom is geworden werden de jaarringen geteld van een aantal oude eiken en dat viel nog niet mee om de juiste leeftijd te bepalen.

Buitenbanjers Plus januari

Zaterdag 19 januari was een prachtige zonnig winterdag. We hebben rond het vogelscherm enkele werkzaamheden uitgevoerd. Aan de binnenzijde van het vogelscherm hebben we twee prachtige nieuwe vogelplaten 'Vogels in het Brediuspark' bevestigd. In het stiltegebied zijn langs de waterkant enkele overhangende struiken gesnoeid om vanuit het vogelscherm beter het stiltegebied in te kijken voor bosvogels.

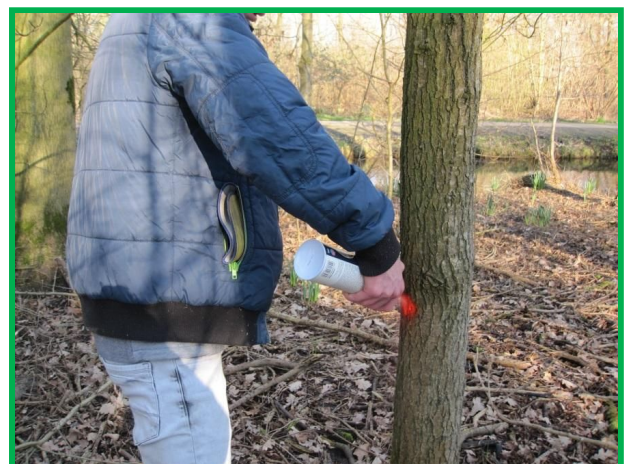
Buitenbanjers februari

Zaterdag 2 februari was een troosteloze dag, de gehele ochtend lichte regen. In het stiltegebied hebben we boompjes gezaagd om meer licht in het donkere bos te krijgen. Dat extra licht is weer goed voor de planten en de dieren, die op de bosbodem groeien en leven. Ondanks het natte weer hebben we geen Buitenbanjer gehoord over het slechte weer. Ze waren allemaal goed en lekker bezig om het bos weer meer licht te geven. Van de afgezaagde takken hebben we takkenrillen gemaakt voor de vogels en de zoogdieren. Op deze manier hebben we de natuur een handje geholpen. Ze gingen onder de modder en voldaan huiswaarts.

Buitenbanjers Plus februari

Zaterdag 24 februari een heerlijke lentedag om in het stiltegebied van het landgoed Bredius beheerklusjes uit te voeren. Langs de oever van de kantelplank enkele wilgen gesnoeid om het zicht van de zomer te behouden van de eikenlaan. In het stiltegebied takken opgeruimd en aangevuld op de takken rillen. Voor de werkgroep Landschapsbeheer van het IVN, die in maart hier in het stiltegebied komen werken, zijn enkele bomen gemarkeerd met verf, zodat duidelijk is welke omgezaagd mogen worden voor de verjonging van het bos.

Buitenbanjers maart

In de maand maart hadden we een ochtend met natuurspelletjes en dierenstratego georganiseerd. We waren uitgeweken naar het Brediushonk, omdat in InBredius (onze thuishaven) de tentoonstelling Roodkapje stond. In de grote zaal van het Brediushonk hebben we het natuurspel uitgezet.

Het natuurspel was gebaseerd op het ganzenbord, maar dan met vragen en opdrachten over de natuur. Het werd gespeeld met twee groepen het blauwe- en oranje team. De Buitenbanjer die het spel gespeeld had kon een mooie natuurfoto uitzoeken. Later op de ochtend hebben we buiten het levend stratego gespeeld met plant, rups, koolmees en sperwer. Wie eet wie?

Buitenbanjers Plus maart

Zaterdag 23 maart hebben we in ons Buitenbanjerterrein de lage natte plekken in het gras pad en bij de brughoofden opgehoogd. In het stiltegebied hebben we de essentak voor de ijsvogel die tegenover het vogelscherm staat opnieuw geplaatst. Op de grote tak was namelijk een aalscholver gaan zitten om zijn vleugels te drogen. De aalscholver was iets te zwaar voor deze tak. We hebben de tak iets meer op het land geplaatst voor meer stevigheid.

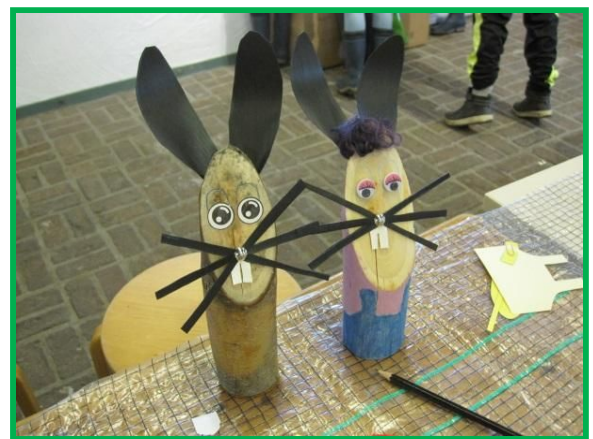

Buitenbanjers april

Zaterdag 6 april hadden we een creatieve ochtend. We hebben van dikke wilgenhout takken, die we in februari hebben gezaagd, twee vrolijke paashazen gemaakt. Trees en Co Verhoef hebben de voorbereidingen gedaan van schuin afzagen voor het hazengezicht en de nodige materialen bij elkaar gezocht voor het maken van deze vrolijke paashazen. Er werd druk geknipt, geniet, getimmerd en geverfd en iedere Buitenbanjer ging na afloop met zijn of haar eigen paashaas naar huis.

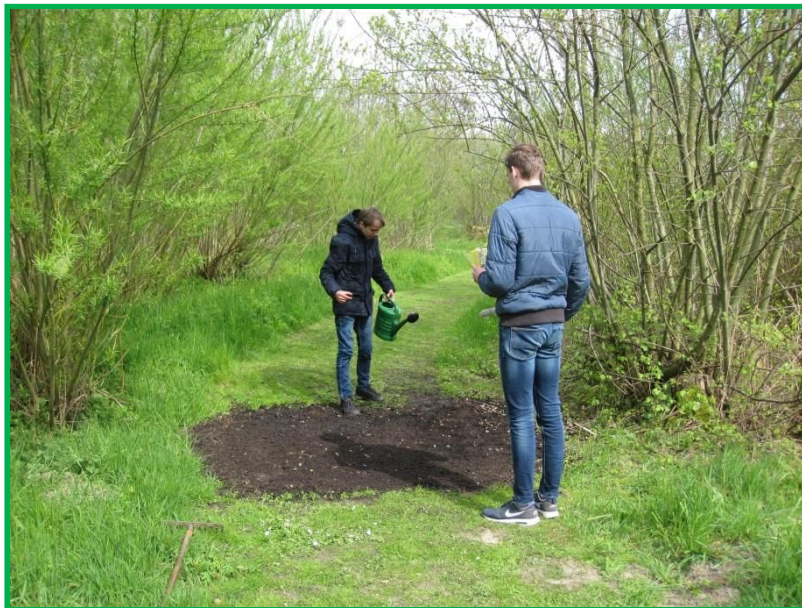
*In de maand april is er een nieuwe Buitenbanjer, t.w. Tibbe van Zandvoort.
Wij wensen Tibbe een leerzame en gezellig tijd toe bij de Buitenbanjers.*

Buitenbanjers Plus april

Niet de derde zaterdag maar de tweede zaterdag van de maand zijn de Buitenbanjers Plus actief geweest in ons gebied. Dit i.v.m. het paasweekend. Marijn vindt het geweldig om achter de grote grasmaaier te lopen hij heeft alle graspaden gemaaid. Voor het vogelscherm heeft Ruben met de bosmaaier de jonge uitlopers van het riet gemaaid. Om uitzicht in het stiltegebied te houden van achter het vogelscherm is hoog riet hier ongewenst. De grond die verleden maand op de graspaden en bij de brughoofden aangevuld is, hebben we ingezaaid met gras en nat gemaakt.

Tekst en foto's André van Kleinwee.

Gidsenwerkgroep

Gidsen komen naar je toe

Tijdens de gidsenvergadering begin dit jaar hebben we de lage opkomst bij een georganiseerde excursie besproken. Het is moeilijk het publiek te bereiken, het persbericht wordt niet altijd afgedrukt in de Woerdense courant of het komt ergens te staan waar niemand het leest, zonder foto. Als Gids kost het best wat voorbereiding en als je dan 4 à 6 mensen hebt, dan zakt de moed je in de schoenen.

Daarnaast wordt de spoeling 'natuurgidsen' dun.

IVN Woerden is niet instaat om een Natuurgidsencursus te starten, waardoor er geen nieuwe aanwas komt.

We moeten dus zoeken naar andere mogelijkheden om mensen te bereiken.

Als proef voor dit jaar hebben we bedacht om dan de mensen maar op te zoeken. Het rondje rond de recreatieplas bij Waterrijk wordt op zondag druk bewandeld, als we daar gaan staan met onze passie, dan kunnen we mensen met vragen direct benaderen.

Op zondag 24 februari stond de Vogelkijkgroep er met als thema 'Wintervogels' we hadden prachtig weer (dat is dan wel weer een voorwaarde) 3 telescopen en een tafeltje met wat folders van het IVN. Regelmatig vroegen voorbijgangers wat we zagen, waar we ze direct konden uitnodigen een kijkje door de telescoop te nemen.

Leuke gesprekken gehad en we hebben nu ook de wintervogels in het gebied geïnventariseerd.

Op naar de volgende keer. Dat zou zondag 28 april worden met als thema 'Vogelzang', maar helaas was er slecht weer voorspeld en hebben we deze afgeblazen.

Afgelopen zondag 19 mei hebben we er weer gestaan. Joke was er namens de plantenwerkgroep voor het thema 'bermplanten' en Arwin en ik hebben er gestaan voor de 'Vogelzang'. Het was gelukkig weer mooi weer, maar we moeten nog een beetje de vorm vinden. Toch was het weer een leuke anderhalf uur. Jammer dat er niet meer mensen van de IVN waren, want als er eenmaal mensen stil blijven staan, dan durven de andere ook wel. U kent het gevoel wel, aangesproken te worden tegen u zin als je lekker aan het wandelen bent. Mensen willen zelf kiezen om stil te blijven staan en daar staan we dan voor.

Kortom, weer een leuke inventarisatie gedaan welke vogels er te horen zijn en daarbij de conclusie dat er steeds meer soorten bij de recreatie/natuurplas zijn.

Volgende keer zondag 23 juni van 13.30 tot ongeveer 15.00 uur is het thema 'Vlinders en Libellen' (bij mooi weer). Kom een keer langs zou ik zo zeggen.

Hette de Vink

Voor u gelezen

Mezensterfte door bestrijding buxusmot?

Mezen krijgen gif binnen dat wordt gebruikt tegen de buxusmotrups, blijkt nu uit onderzoek. Uw hulp is nodig om dit uitvoeriger te onderzoeken en in de toekomst hopelijk te voorkomen. Geef waarnemingen van dode meesjes daarom alstublieft door.

Kool- en pimpelmezen die leven in buurten waar de buxusmotrups wordt bestreden met gif, krijgen veel soorten bestrijdingsmiddelen binnen. Vaak zijn dat ook nog eens illegale middelen. Dit blijkt uit onderzoek van het Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM). Mezen zijn nu eenmaal gek op de buxusmotrupsen en voeren ze enthousiast aan hun jongen.

Mezen voeren hun jongen veel rupsen. Zit de rups vol gif, dan krijgt het mezenjong dit ook binnen.

Het CLM en Vogelbescherming willen nu op grote schaal onderzoek uitvoeren naar het verband tussen mezensterfte en het gebruik van gif tegen de buxusmotrups en vragen daarbij uw hulp. Dit is belangrijk om te voorkomen dat tuinvogels (en veel andere insecten) worden vergiftigd. Wel 14 soorten gif gevonden in dode mezen

In 2018 heeft het CLM vijf dode jonge mezen onderzocht op plaatsen in de stad waar de buxusmot werd bestreden. Ook vijf dode jonge mezen uit een bosgebied, waar geen bestrijding plaatsvond, zijn onderzocht.

In totaal zijn wel 14 verschillende soorten gif gevonden in de onderzochte mezen.

Heel concreet waren dit 9 insecticiden (middelen om insecten te doden): chlorantraniliprole, DDT, fipronil, imidacloprid, indoxacarb, permethrin, spinosad, spiromesifen en thiamethoxam; 3 fungiciden (middelen om schimmels te doden): azoxystrobin, fluopyram en propiconazole); één biocide (een stof die veel verschillende soorten levende wezens doodt): DEET en één synergist: piperonyl butoxide, een stof die de afbraak van pyrethrinen tegengaat. Het is opvallend hoeveel (illegale) gifstoffen mensen gebruiken om onder andere de buxusmotrups te bestrijden

Meer gifstoffen in de stadse mezen

Uit het onderzoek bleek dat de 'stadsmezen' een veel groter aantal bestrijdingsmiddelen bevatten dan de 'bosmezen': gemiddeld 2,8 tegenover 0,8. Dit is duidelijk weergegeven in de onderstaande grafiek. Hier staat ook een losse kolom voor de middelen om insecten te doden (insecticiden), omdat mensen die waarschijnlijk gebruiken om de buxusmotrups te bestrijden. De onderzoekers vonden 2,2 soorten insecticiden per mees in de stad vergeleken met 0,2 insecticiden in het bosgebied. Ook een groot verschil dus.

Het gemiddeld aantal pesticiden en insecticiden in onderzochte dode mezen uit natuur en stad (Bron: Centrum voor Landbouw en Milieu (CLM))

Opvallend: de meeste van de gevonden middelen zijn niet eens toegelaten om door particulieren tegen buxusmot gebruikt te worden. Het zijn dus illegale gifstoffen.

Mezensterfte in de nestkast door gif?

Dit jaar gaat het CLM het mezenonderzoek op een grotere schaal uitvoeren en vogelbescherming ondersteunt dit onderzoek. Het is namelijk nodig om meer dode jonge mezen te onderzoeken, om te kunnen zeggen of het gebruik van gif tegen de buxusmot kan leiden tot een verhoogde sterfte van jonge mezen in de nestkast.

Vindt u dode meesjes in plaats van een vrolijk uitvliegend clubje? Meld het dan!

(Bron: Hans Lebert)

Meld dode meesjes!

Als u in uw tuin plots veel dode (jonge) mezen vindt én u of de burens hebben gif gebruikt om buxusmotten te bestrijden, geef het dan door aan Roy Gommer of Adriaan Guldemonnd van het CLM. Hun contactgegevens vindt u [hier](#), samen met meer informatie over het bewaren van de meesjes voor onderzoek naar gif. In overleg met u zullen ze bepalen of de meesjes geschikt zijn voor het onderzoek.

Vogelbescherming zet de uitkomsten van dit onderzoek natuurlijk in om onze kool- en pimpelmezen beter te beschermen!

Tekst: Adriaan Guldemonnd i.s.m. [Vogelbescherming Nederland](#)

Foto's: Shutterstock; Hans Lebert, [Vogelfotogalerij](#)

Nieuws uit het IVN-land

Tiny Forest in jouw achtertuin?

Wil jij een Tiny Forest in jouw achtertuin aanleggen? Of samen met de afdeling op een stuk beschikbare grond? IVN zoekt 40 particulieren (of stichtingen of verenigingen) die zelf een Tiny Forest willen aanleggen in de tuin (of op eigen grond), om zo ruimte voor biodiversiteit te creëren. Deze 40 particulieren laten zien hoe leuk én gemakkelijk het is om zelf iets te doen voor de biodiversiteit en klimaatverandering.

Dit is het ultieme do-it-yourself (DIY) project. IVN stelt een handboek, online instructievideo's en een bedrag van € 750,- beschikbaar voor 40 particulieren. Hiernaast volgen zij een cursus Tiny Forest aanleg. De cursus kost 250 Euro en is voor IVN leden gratis. [Lees meer.](#)

Nationale Bijentelling

De Nationale Bijentelling 2019 zit er weer op. Heeft u ook meegeteld in april? Deze stond gepland op 13 en 14 april, maar werd door het koude weer verlengd t/m 19 april. Meer dan 5.000 tellers hebben meegedaan met de Bijentelling. Daarbij werden wel 53.740 bijen geteld! De top drie bestond uit de honingbij, rosse metselbij en de aardhommel of veldhommel. Lees meer op: <https://www.nederlandzoemt.nl/doe-mee/bijentelling-resultaten/>. Doe je volgend jaar ook (weer) mee?

Als lid altijd korting in IVN webwinkel

De meeste leden en afdelingen weten hiervan, maar toch nog niet iedereen binnen IVN. Wist je dat je als afdeling of lid van IVN altijd 10% korting krijgt in de IVN webwinkel (winkel.ivn.nl). In de winkel vind je alle materialen voor natuureducatie voor binnen en vooral buiten. Naast natuurboeken, veldwerk (onderzoek)materiaal, natuurpakketten en IVN campagnematerialen vind je hier ook IVN kleding, zoekkaarten en cursusmaterialen.

De kortingscode voor werkgroepen is: IVN-AFD-1201 en voor IVN leden: IVN-LID-1202 deze is in te vullen tijdens de bestelling.

advertentie

Tuinderij De Groenteboer

biologische groenten, fruit & bloemen
vers van het land

Welkom!

Elke zaterdag verkopen wij onze groenten ook op de streekmarkt, 9 – 17 uur, Woerden

www.tuinderijdegroenteboer.nl

Om te onthouden **Handige websites**

www.ivn.nl

www.ivn.nl/woerden

www.groen-natuurlijk.nl

www.slimwoner.nl

www.inbredius.nl

www.birdfocus.nl

www.hugokotestein.nl

www.sovon.nl

www.ravon.nl

www.eis-nederland.nl

www.nmu.nl

www.vogelbescherming.nl

www.dekievitharmelen.nl

www.odin.nl

www.mycologen.nl

www.vogeldagboek.nl

www.padden.nu

www.bewustbiologisch.nl

www.telmee.nl

www.veldwerkwinkel.nl

www.vogelgeluid.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.vlinderhof.com

www.zaadgoed.nl

www.landgoedbredius.nl

www.naturetoday.com

Natuurwinkel Woerden

**VOOR AL JE
BIOLOGISCHE
BOODSCHAPPEN!**

*een ruim assortiment
heerlijke kazen en
vers brood, dagelijks
verse groente en fruit*

WWW.NATUURWINKELWOERDEN.NL

NATUURWINKEL WOERDEN
Nieuwstraat 3-5
3441 EA Woerden
Tel. 0348 - 418 882

ma	gesloten
di t/m do	09.00-18.00 uur
vrij	08.30-20.00 uur
za	08.30- 17.00 uur

**NATUUR
WINKEL**

je bent wat je eet

NatuurNetNieuws/J

Eenstijlige Meidoorn

Spelvedoorn, hagebeiers, pikkebezen, spillebezie, stekelboom, deurnboom, hagedoorn, hiepdoorn, steenbessen, papekannekens, peerdeweepon, muldertje, tuiteboom, wibbelken zijn allemaal tot de verbeelding sprekende namen van de meidoorn. In het (ABN) Nederlands heet hij simpelweg meidoorn, omdat er doornen in de struiken zitten en hij in mei gaat bloeien.

In mei zie je na de bloei van de sleedoorn, die meestal in maart / begin april bloeit, opnieuw een heester met witte bloemen: de meidoorn. In tegenstelling tot de sleedoorn die eerst bloeit en daarna bladeren vormt, verschijnen bij de meidoorn de bloemen na de bladeren. Deze struik is te vinden in hagen, struwelen en loofbosranden, soms ook als kleine boom, bijvoorbeeld in de kalkhoudende duinen en in rivierdalen en in het wild (inheems) op de steile, kalkrijke hellingen in Zuid-Limburg.

De geur van de bloemen is opvallend en doet aan haring denken. De bladeren zijn driehoekig tot waaivormig en diep ingesneden. Alle bloemen hebben één stijl. In de duinen, waarbij de vorm van de boom sterk beïnvloed wordt door de wind, komt hij weer veel meer voor, omdat de beweiding er is afgenomen. Natuur- en duingebied Meijendel (bij Wassenaar) is naar de meidoorn genoemd.

De meidoorn is een ideale broedplaats voor vogels, omdat ze er bescherming vinden tegen wind en roofdieren. Door de dichte structuur met doorns, is het ook een ideale natuurlijke afscheiding of haag (hagedoorn). In het najaar zit de meidoorn vol met rode besjes die graag door vogels worden gegeten. Kramsvogels en koperwieken die hier overwinteren, voeden zich graag met de overgebleven bessen. De tweestijlige meidoorn is in Nederland vrij zeldzaam en komt bijna alleen in Oosten van het land voor. Als de twee soorten bij elkaar in de buurt staan, ontstaan er gemakkelijk hybriden.

1 - De drie ijsheiligen (11,12 en 13 mei) noemt men in Nederland ook wel haagdoornkoude.

2 - Als de meidoorn veel bloesem heeft, voorspelt dat een rijke korenoogst.

3 - Veel rode bessen in het najaar duiden op de komst van een strenge winter.

Fluiten

Ken je het spreekwoord: 'Elk vogeltje zingt zoals het gebekt is'? Als je goed luistert kun je horen welke vogel er fluit, maar ohhhh.... wat is dat moeilijk! Handig als je het vogeltje dat zingt, ook ziet. Dan leer je het beste welk liedje bij welke vogel hoort. Maar dan nog...

Iedere vogel maakt geluid om contact te maken met soortgenoten.

Eenden snateren en ooievaars klepperen met hun snavels. Sommige vogels imiteren de geluiden van andere vogels. Sommige spreeuwen op het station doen het fluitje van de conducteur en zelfs ringtones na.

Download een vogelringtone

Laat eens een romantisch zingende merel, een opgewonden winterkoninkje of een roffelende specht klinken als je wordt gebeld. Vogelgeluiden zijn gratis te downloaden voor Android: klik [hier](#)

Het Jaar van de Egel

Het lijkt niet zo goed te gaan met de egel in Nederland, al weten we nog niet precies waarom. Daarom is in 2018 de Egelwerkgroep opgericht. Dit prikkelende zoogdier kan namelijk wel een steuntje in de rug gebruiken. Daarom heeft de Zoogdierverseniging besloten dat ook 2019 het 'Jaar van de Egel' is.

Dit is namelijk niet de eerste keer dat een jaar in het teken van de egel staat.

In 2009 leverde het Jaar van de Egel een schat aan informatie op over de verspreiding van dit geliefde zoogdier. Nu tien jaar later, wil de Egelwerkgroep het succes van 2009 herhalen. Het Jaar van de Egel is officieel van start gegaan tijdens de Zoogdierdag op 23 maart jl in Nijmegen

Organisatie

Bestuur

Voorzitter	André van Kleinwee		andrevankleinwee@ziggo.nl
Secretaris	Wout Nagel Vaartuigenlaan 64 3448 WP Woerden	06-22926472	ivnsecretariaat.woerden@gmail.com w.nagel@gmail.com
Penningmeester	Henk Veldhuijzen		hr@veldhuijzen.net
Bestuurslid	Gerrie Epping		gerrie.epping@vanmuijen.nl
Bestuurslid	Vacant		

Coördinatoren van de Werkgroepen:

Cursussen en lezingen	Vacant		
Educatieve Tuin/ stekjesmarkt	Cock Le Grand	0348-402753	c.le.grand@hotmail.com
Excursies voor leden en donateurs	Vacant		
Gidsenwerkgroep	Vacant		
Jeugdnatuurgroep	André van Kleinwee	0348-422962	andrevankleinwee@ziggo.nl
Landschapsbeheer	Erwin Meijer	0348-432530	erwin.meijer@ziggo.nl
Natuurkoffer	Cock Le Grand	0348-402753	c.le.grand@hotmail.com
NME Scholenwerkgroep	Joke Vesseur	0348-415853	joke.vesseur@planet.nl
Plantenwerkgroep	Joke Vesseur	0348-415853	joke.vesseur@planet.nl
Publiciteit	Ben Vermeij	0348-415309	b.vermeij@ziggo.nl
Redactie	Joke van Aarst	0348-415788	javolkers66@gmail.com
Vertrouwenspersoon	Astrid Zaal	06-21381977	
Vlinder- en libellenwerkgroep	Vacant		
Vogelkijkgroep	Arwin den Boer	0348-445152	aa.den.boer@hetnet.nl
Websitebeheer	Vivian van Deel	06-42060712	vivian_boers@hotmail.com
Zondag- en woensdag middagopenstellingen InBredius 13 uur tot 16 uur	Lisa van Hemert		lisavanhemert@hotmail.com

Leden / Donateurs:

Contributie 2019 per kalenderjaar	als lid, €20,00 als donateur, €16,00 als jeugdlid, €12,50 gezin, (met 2 personen of meer) €25,00	Banknummer IVN Woerden: NL 87 TRIO 039.04.67.413
Opzeggen	twee maanden voor het einde van het kalenderjaar, schriftelijk bij de ledenadministratie	

